

καθ' ὑπερβολὴν πολυτάραχος, ὡς συμπεσὼν κατὰ μέρος περὶ τὸν πρῶτον πόλεμον τῆς Β'. Αἰκατερίνης. Ἄλλὰ καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν δυσχερῶν ἐκείνων περιστάσεων ὁ Σαμουήλ οὐχ ἤττον κατώρθωσε διὰ τῆς ἰκανότητος καὶ τοῦ ζήλου νὰ ὠφελήσῃ μεγάλως τὸ ἔθνος. Χάριν παραδείγματος ἀρκεῖ ἴσως νὰ διηγηθῶμεν τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ πρὸς τοὺς δύο ἀρχιεπισκόπους Ἰπεκίου καὶ Ἀχριδῶν, ἐπαρχιῶν τῆς Ἰλλυρικῆς Μακεδονίας. Διότι αἱ δύο αὗται τῆς ἐκκλησίας ἀρχιεπισκοπαὶ ἦσαν πρὸ πολλοῦ χρόνου ἀπεσπασμένοι ἀπὸ τῆς δικαιοδοσίας τοῦ πατριαρχικοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνου, διὰ δὲ τὴν ἀνεξαρτησίαν ταύτην κατεῖχοντο ὑπ' ἀνθρώπων αὐτογνωμόνων καὶ ἀναξίων, ὥστε τὸ ἥμισυ τῶν χριστιανῶν τῶν πολυπληθῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων ὡς στερημένων ποιμένων ἐχόντων ζῆλον θρησκείας, ἠσπάσθησαν τὸν Ἰσλαμισμὸν.* Τὸ παράδειγμα τοῦτο ἴσως ἐξηκολούθουν καὶ ἄλλοι, ἂν ὁ Σαμουήλ ὡς ἐνεργητικὸς καὶ ἐπιτηδειότατος, ἀλλὰ μετὰ κινδύνου τῆς ἰδίας αὐτοῦ ζωῆς, μὴ ἐπανεφέρε τοὺς δύο ἐκείνους θρόνους ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατριαρχείου τῆς Κωνσταντινου-

* Ἴδε περὶ τὰ τέλη τῶν Σημειώσεων.